

Vreme: 20.07.2026 11:13

Medij: slobodnaevropa.org

Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/estonija-rusija-borci-schengen-joosep-kaasik/33806369.html>

Autori: Alex Raufoglu

Teme: Evropska komisija

Naslov: 'Prije ili kasnije ovaj problem će doći do vas': Estonija vrši pritisak na Evropu da zabrani ulazak ruskih boraca

11804

Dok ruski rat protiv Ukrajine mijenja bezbjednosni pejzaž Evrope, Estonija pažljivo prati sljedeće poteze Kremlja. U intervjuu za RSE, podsekretar za unutrašnju bezbjednost Estonije Joosep Kaasik govori o tome zašto Talin vjeruje da je prevencija najbolja odbrana Evrope.

Dok ruski rat protiv Ukrajine mijenja sigurnosni pejzaž Evrope, Estonija ostaje jedna od zemalja koje vrlo pažljivo prate naredne poteze Kremlja. Od prve nenajavljene vježbe sa bojevom municijom u istoriji Rusije na jezeru Čudsko na granici Estonije do zalaganja Talina za zabranu ulaska bivših ruskih boraca u Šengensku zonu na nivou cijele Evropske unije, Estonija tvrdi da se Evropa mora pripremiti ne samo za vojne prijetnje već i za hibridno ratovanje, operacije stranog uticaja i dugoročne bezbjednosne rizike. U intervjuu za Radio Slobodna Evropa (RSE) u Vašingtonu, podsekretar Estonije za unutrašnju sigurnost Joosep Kaasik razmatra zašto Talin vjeruje da je prevencija najbolja odbrana Evrope, objašnjava obrazloženje estonskog zakona kojim se prekidaju administrativne veze Estonske pravoslavne crkve sa Moskovskom patrijaršijom i procjenjuje rastuća partnerstva Rusije sa zemljama kao što je Iran. RSE: Rusija je izvela prvu vojnu vježbu sa bojevom municijom na Čudskom jezeru, a da nije obavijestila Estoniju. Koliko ozbiljno Estonija gleda na ovaj razvoj događaja? Joosep Kaasik: Moramo da shvatimo da ruska strana stalno izvodi vježbe sa druge strane granice. Da, zaista, to se posljednjih godina dogodilo prvi put na Čudskom jezeru, ali oni izvode slične vježbe i na moru. Dakle, ovo je nešto što jednostavno moramo da razumijemo kao dio njihovog ponašanja. Naravno, bilo bi lijepo kada bi obavijestili svoje susjede o tim vježbama, ali s druge strane, moramo da shvatimo i da je svaka zemlja nezavisna u ovim pitanjima i odlučuje kako da sprovodi takve aktivnosti. Prilično sam siguran da ako bismo mi održali vježbu na našoj strani, upitno je da li bismo željeli da obavijestimo i drugu stranu o svakoj vježbi. U tom smislu, moramo da gledamo na ove stvari mirno i uravnoteženo jer je ovo normalna vojna aktivnost. Naravno, za nas je to zabrinjavajuće jer takođe znači da vježbaju kako da primjene silu na Čudskom jezeru, što definitivno nije u našem interesu. RSE: Da li ovaj incident signalizira širu promjenu u vojnom ponašanju Rusije duž istočne granice NATO saveza? Kaasik: Kada se osvrnemo na sve što je Rusija do sada uradila, mislim da su uvijek signalizirali da ih nije briga. Nije ih briga ni za šta i učiniće šta god smatraju da je potrebno, prije svega da stvore zabunu u susjednim zemljama. Kao što možemo vidjeti iz mnogih njihovih aktivnosti, ovo je njihov način djelovanja. Nikada ne možemo tačno reći šta je cilj određene aktivnosti, ali su već postigli dio svog cilja kada cijeli svijet priča o tome. Zato mislim da ne bi trebalo uvijek da obraćamo toliko pažnje na ove aktivnosti, jer to svuda stvara atmosferu straha. Moramo biti realni. Znamo da je uvijek moguće da jednog dana budemo napadnuti, ali istovremeno ćemo učiniti sve što je potrebno da to spriječimo. To je naš način razmišljanja. A spremnost se ne odnosi samo na vojne sposobnosti. Radi se i o unutrašnjoj sigurnosti, o prepoznavanju problema unutar naših društava. Potrebna nam je mnogo šira perspektiva. RSE: Šta danas najviše brine Estoniju: rizik od direktne vojne eskalacije ili ruska hibridna ratna kampanja? Kaasik: Sve to. Mislimo da vojna eskalacija nije prvi izbor Rusije. Tokom godina, tokom cijelog perioda naše nezavisnosti, Rusija je uvijek bila naš susjed i vidjeli smo da pokušavaju da koriste sva moguća sredstva da ostvare uticaj na našu zemlju. Mislim da preferiraju pristup uticaja na kreiranje politika. Pokušavaju da nametnu određene ideje našim društvima. Pokušavaju da iskoriste lokalno stanovništvo na način koji ih navodi da počnu da vjeruju u

Vreme: 20.07.2026 11:13

Medij: slobodnaevropa.org

Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/estonija-rusija-borci-schengen-joosep-kaasik/33806369.html>

Autori: Alex Raufoglu

Teme: Evropska komisija

Naslov: 'Prije ili kasnije ovaj problem će doći do vas': Estonija vrši pritisak na Evropu da zabrani ulazak ruskih boraca

stvari koje su najkorisnije za Rusiju. U suštini, oni bi radije uticali na naše zemlje na blaži način, u okolnostima koje se čine demokratske. To je metoda koju smo vidjeli i u mnogim drugim zemljama. RSE: Estonija predvodi napore da se bivšim ruskim borcima zabrani ulazak u Šengensku zonu. Zašto je to neophodno? Kaasik: Prilično sam uvjeren da Evropa to sve više priznaje. Naravno, politički je to komplikovano pitanje jer Evropska unija nije jedna zemlja. Sastoji se od veoma različitih kultura i različitih shvatanja. Ali mi držimo to pitanje na dnevnom redu, i dobra stvar je što je Evropska komisija već preduzela neke korake ka opštijem pristupu. RSE: Da li vjerujete da Evropa počinje da prepoznaje dugoročne sigurnosne rizike koje predstavlja povratak ruskih boraca? Kaasik: Ono što sada radimo jeste da koristimo zabrane ulaska kao najbrži način da ograničimo njihovo kretanje u Estoniju u bliskoj budućnosti. To je takođe, mislim, snažna poruka međunarodnoj zajednici da ako ste se borili protiv Ukrajinaca u ovom ratu, nikada ne bi trebalo da imate pristup Evropi. Do sada smo uveli zabrane ulaska za oko 3.100 ljudi. Ali takođe razumijemo da to ne možemo sami da uradimo za sve koji su se borili na strani Rusije. Ovo vidimo kao veoma opasnu grupu ljudi za budućnost jer, kao što vjerovatno znate, ruske specijalne službe koriste ljude sa iskustvom na ratištu. Oni su laka meta za regrutovanje i vjerovatno će pratiti uputstva ruskih obavještajnih i bezbjednosnih službi. Tu vidimo najveću prijetnju, da bi se mogli uključiti u različite vrste napada širom Evrope u budućnosti i izazvati mnoge probleme. Druga stvar je da ne mislimo da bi Rusi trebali slobodno da se kreću po Evropi dok traje rat u Ukrajini. To su dva različita aspekta pitanja. Kao što znate, unutar Evropske unije je takođe vođena diskusija o izdavanju viza ruskim građanima. Mi svakako podržavamo ideju da oni trenutno ne bi trebalo da dobijaju turističke vize. Kako je moguće da uživaju u suncu negdje u Nici dok je Ukrajina u ratu? RSE: Šta biste poručili partnerima iz EU koji i dalje nisu skloni da podrže prijedlog Estonije? Kaasik: Rekao bih da će prije ili kasnije ovaj problem stići na vaše tlo, a do tada bi već moglo biti prekasno. Ono što pokušavamo da uradimo jeste da spriječimo buduće incidente. Prevencija je uvijek najjeftiniji i najefikasniji način da se izbjegn timer problemi. Lično sam razgovarao o ovom pitanju sa mnogim kolegama iz zemalja koje drugačije misle. Njihovi argumenti su razumljivi, ali su veoma naivni. RSE: Koji su to argumenti? Kaasik: Njihov argument je da Evropa treba da nastavi da se angažuje sa ruskim građanima kako bi mogli da iskuse demokratiju, studiraju u inostranstvu i možda jednog dana vrate demokratske vrijednosti u Rusiju. Ali kada se osvrnem na posljednjih 200 godina, ne vidim period kada je rusko društvo funkcionisalo na istinski demokratski način. Zato lično ne vjerujem da će se to iznenada dogoditi u budućnosti. Naravno, razumijemo da postoje Rusi koji drugačije misle. Ali barem dok ovaj rat traje, treba da se primijeni pritisak i na rusko društvo u širem smislu. RSE: Estonija je usvojila zakon kojim se okončavaju administrativne veze Estonske pravoslavne crkve sa Moskovskom patrijaršijom. Zašto se ovo smatralo važnom odlukom u oblasti nacionalne bezbjednosti? Kaasik: Već na početku rata u Ukrajini, naša vlada je zaključila da se, na osnovu postupaka ruske vlade, ona može opisati kao teroristički režim. To je osnova svega. Kada smo mijenjali zakonodavstvo, glavni princip je bio da nijedno vjersko udruženje koje djeluje u Estoniji ne smije imati administrativne veze sa terorističkom silom bilo gdje u svijetu. To je generalni princip. Ne odnosi se samo na Rusiju. Druga stvar je da je patrijarh Ruske pravoslavne crkve otvoreno proglasio ovo svetim ratom. Drugim riječima, Moskovska patrijaršija je javno podržala ovaj agresivni rat i ovaj režim. To je nešto što moramo imati na umu kada govorimo o crkvama u demokratskim zemljama. Prema svojoj administrativnoj strukturi, oni dobijaju uputstva direktno iz Moskve. Ne mogu da zamislim kako bi to moglo normalno da funkcioniše kada ta uputstva dolaze od institucije koja podržava rat koji se vodi protiv Ukrajine. Nijedno demokratsko društvo ne bi trebalo to da toleriše. Zato smo promijenili zakon tako da vjerskim organizacijama nije dozvoljeno da održavaju direktne administrativne veze sa stranim vlastima koje otvoreno podržavaju terorizam ili druge oblike nasilnih aktivnosti. RSE: Koliko je značajno što Kremlj koristi vjerske institucije kao dio njegovog šireg uticaja i strategije hibridnog ratovanja? Kaasik: Naravno, takve strukture mogu postati i platforme za širenje ideologije, ali mislim da to nije glavno pitanje. Glavna poenta je sam administrativni odnos. To je pitanje principa. Kao što sam rekao, ne radi se samo o Rusiji. Ne bismo tolerisali nijednu vjersku organizaciju koja ima direktne administrativne veze sa vladom koja otvoreno podržava terorizam ili nasilne aktivnosti. Ovaj zakon se ne odnosi konkretno na Rusiju. Zasnovan je na opštim principima. Danas govorimo o jednoj crkvi, ali bismo mogli da govorimo o bilo kojoj drugoj vjerskoj organizaciji sa sličnim administrativnim vezama u budućnosti. RSE: Bez otkrivanja osjetljivih detalja, koje su najvažnije lekcije koje je Estonija izvukla iz Ukrajine i, šire, iz sukoba na Bliskom istoku za sopstveno bezbjednosno planiranje? Kaasik: Ne bih želio da otkrivam sve zaključke koje smo izvukli, ali generalno ključna lekcija je da cijelo društvo mora biti uključeno. Ne radi se samo o vojnim kapacitetima. Radi se i o civilnoj spremnosti, kako se ljudi nose sa situacijom ako nema struje, vode ili ako su domovi uništeni. To je suština otpornosti. Moramo biti spremni za svaki scenario i znati šta da radimo. Što duže društvo može da izdrži takve uslove, veće su mu šanse za uspjeh. Kada je Rusija pokrenula invaziju u punom obimu na

Vreme: 20.07.2026 11:13

Medij: slobodnaevropa.org

Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/estonija-rusija-borci-schengen-joosep-kaasik/33806369.html>

Autori: Alex Raufoglu

Teme: Evropska komisija

Naslov: 'Prije ili kasnije ovaj problem će doći do vas': Estonija vrši pritisak na Evropu da zabrani ulazak ruskih boraca

Ukrajinu (2022. godine), početno očekivanje je bilo da će se rat završiti veoma brzo. Zahvaljujući otpornosti ukrajinskog društva, to se nije dogodilo. Oni se još uvijek drže, i ta otpornost je definitivno jedna od ključnih lekcija. Vojni kapaciteti su, naravno, takođe neophodni i moramo pokazati da nećemo oklijevati da izvršimo kontranapad ako bude potrebno. RSE: Koliko je Estonija zabrinuta zbog rastućeg strateškog partnerstva Rusije sa Iranom i drugim zemljama koje podržavaju Moskvu? Kaasik: Rekao bih da je većina zemalja u svijetu zabrinuta zbog svakog partnerstva koje Rusija razvija. Sankcije nametnute Rusiji bile su korisne. One su zakomplikovale život u Rusiji uopšte, ekonomski, za njenu vojnu industriju i u mnogim drugim oblastima. Što manje partnerstava Rusija ima i što manje ekonomskih veza održava, prije će možda početi ozbiljno da razmišlja o okončanju ovog rata. Ne pozdravljamo nikakva partnerstva koja pomažu Rusiji da preživi pod sankcijama jer, u krajnjoj liniji, ona predstavljaju prijetnju našoj sigurnosti. RSE: Da li vjerujete da se Evropa dovoljno brzo prilagođava promjenljivom bezbjednosnom okruženju koje su stvorili Rusija i njeni partneri? Kaasik: Ja sam državni zvaničnik, a ne političar, tako da mi je teško da odgovorim na to pitanje. Naravno, svi bismo željeli da se brže krećemo u svemu. Ali Evropska unija je unija nezavisnih država i takođe razumijemo da je ponekad teško postići dogovor. Naravno, pozdravili bismo brže odluke i jače sankcije protiv Rusije kako bismo im situaciju učinili još težom. Ali takođe moramo prihvatiti da mora postojati uravnotežen pristup. Naš izazov je to što, iako pokušavamo da objasnimo šta znači živjeti pored Rusije, ljudi u dijelovima Evrope koji su mnogo dalje ne doživljavaju ili u potpunosti ne razumiju ovu prijetnju. Vidimo je svaki dan. Zemlje koje su geografski dalje od Rusije često je ne doživljavaju. 'Ni za šta ih nije briga i uradiće šta god smatraju da je potrebno' 'Ovi borci će postati mete ruskih obavještajnih službi' Otpornost, Iran i odgovor Evrope

